

theoretisk at forbeholde Communen en Forløbsret, naar der ikke enten i selve Loven opstilles en Pris eller en Veiledning for Prisen Ansættelse eller forud for Lovforslagets Vedtagelse ligger en stikende Overenskomst mellem Staten og Communen om, at Handelen skal foregaae paa den og den Maade, for den og den Pris, som derhos skal betales paa den og den Pris, saafremt Lovforslaget gaaer igjennem. Giver man en blot theoretisk Forløbsret, saa kan denne nemlig vel blive af overordentlig stor Betydning, men den kan ogsaa blive overordentlig værdiløs. Dette vil komme an paa, hvilke Fordringer der opstilles fra Regjeringens Side. Jeg skal i saa Henseende minde om de overordentlig sangvinne Forventninger, som en Tidlang for Kjøbenhavns Vedkommende næredes af Militairstaten om den pecuniaire Interesse, der skulde være forbunden med denne Byes Fæstningsværker, hvilke Forventninger senere sank ned til Noget, som ogsaa jeg anseer for ret passende og rimeligt. Naar det af Motiverne til nærværende Lovudkast synes at fremgaae, at man antager, at Staten vil kunne staae sig ved at sløise Nyborg Fæstningsværker og derefter afhænde dem til Byggegrunde, da er dette efter min Overbeviisning paa lignende Maade en uholdbar Forudsætning, idet jeg er overbevist om, at det herten for Staten eller Communen eller nogen Privatmand vil kunne betale sig at sløise den allerstørste Deel af Nyborg Fæstningsværker og forvandle den til Byggegrund eller Algerjord. Det var efter min Mening paa den anden Side ikke rigtigt, naar den høitærede Krigsminister syntes at betragte de Byrder, der ville komme til at paahvile Communen, som meget ringe. At disse Byrder ikke kunne vedblive at hvile paa Krigsbestyrelsen og paa Staten, efterat denne heelt har trukket sig tilbage fra Nyborg Fæstning, er ganske vist en Selvfølge, om det end kan være tvivlsomt, om ikke enkelte af dem tildeels maae komme til at paahvile Andre end Nyborg Commune; med Hensyn til Hovedlandeveigaderne mener jeg saaledes, at Amtet maa komme til at deeltage i Byrden. Men disse Byrder ere, som sagt, alle tilsammentagne af meget stor Betydning. Man behøver saale-

des kun at have seet det af et æret Medlem (Magius) nævnte Hul, om hvis Udfyldning der i langsommelig Tid har været procederet, for at vide, at det ikke dreier sig om rene Bagateller. Der er jo endvidere det ligeledes omtalte Mølleforhold. Jeg kjender det vel ikke i dets Detail, men det er bekiendt nok, at det i langsommelige Tider har været Gjensstand for Forhandlinger og Disputer og har fremkaldt overordentlig store Krav; den lovgivende Magt har jo selv god praktisk Erfaring for, hvad det kan koste at komme fri af en Vandmølles Rettigheder. At det virkelig er meget store Byrder, der ville komme til at gaae over paa Nyborg Commune, derom har jeg saaledes ikke den mindste Tvivl. — Jeg troer derfor, at det vil see meget tvivlsomt ud med Sagens Ordning, dersom man blot forbeholder Communen Forløbsret, men overlader til Krigsministeren, efter sit Skjøn, at lade Voldene og Fæstningsværkerne taxere som Byggegrund betragtet. Selv affeet nemlig fra det Spørgsmaal, hvormed jeg ikke drifter mig til at udtale nogen Mening, om man paa Grund af den omtalte Vandmølle kan udfylde Gravene — det syntes jo, at den ærede Krigsminister selv havde Tvivl i saa Henseende — saa frygter jeg, som alt anført, for, at der fra Krigsministerens Side vil blive opstillet Beregninger, hvorved alle Activer overvurderes og alle Byrder undervurderes, og derved vil Forløbsretten for Communen saaledes blive fuldkommen vrøksløs. Nu vilde det efter min Mening ganske vist være for dristigt af os her at taxere Jorder, som næsten Ingen af os har seet. Men hvis man virkelig ønsker at komme ind paa den omhandlede Vej, vilde det derfor formeentlig være rigtigt at fastsætte visse Regler, i Henshold til hvilke Værdien skulde bestemmes, saaledes f. Ex., at de Fæstningsjorder, der virkelig ere Jorder — af saadanne, der kunne benyttes til Byggegrunde, er der vistnok meget saa — og som altsaa ere skikede til Landbrug, skulde taxeres til gangbar Pris; dette er jo en Taxation, som kan foretages med fuldkommen Paalidelighed; thi en saadan foregaaer jo ved ethvert Kjøb og Salg af Landeiendomme. Voldene og Gravene burde derimod formeentlig overlades til Communen uden